

The graphic features a central dark blue horizontal bar. Above and below it are several vertical bars in various shades of blue and grey. Two large, thick, curved lines in shades of blue sweep across the composition, one from the top left and one from the top right, creating a sense of movement and flow.

POVIJEST FAKULTETA

THE HISTORY OF THE FACULTY
DIE GESCHICHTE DER FAKULTÄT

NASTANAK

Do kraja sedamdesetih godina prošloga stoljeća postojao je samo jedan građevinski fakultet u Bosni i Hercegovini. Narasle potrebe regije za visokoobrazovanim kadrovima građevinske struke i potreba za širenjem visokoškolskih ustanova kao osnovnim uvjetima za brži gospodarski i društveni razvitak regije doveli su do otvaranja Građevinskog fakulteta u Mostaru.

U siječnju 1978. godine urađen je Elaborat o opravdanosti osnivanja Građevinskog fakulteta u Mostaru. Elaborat su izradili prof. dr. sc. Đuro Maričić i mr. sc. Vlado Smoljan. Ovaj je dokument sadržavao dokaze o dugoročnoj potrebi za visokoobrazovanim kadrovima iz područja građevinarstva. Predstavljen je okvirni program znanstveno-nastavnog i znanstveno-istraživačkog rada. Šesnaest je radnih organizacija i poduzeća prihvatilo tadašnji Samoupravni sporazum kojim su jamčile osiguranje sredstava za početak rada i osnovnu djelatnost Fakulteta. To su bile:

1. OUR MMK SOKO, Mostar
2. GP HERCEGOVINA, Mostar
3. GP NOVOGRADNJA, Lištica
4. GP NEIMARSTVO, Trebinje
5. GP NERETVA, Čapljina
6. UKRAS-KAMEN, Posušje
7. GRANIT, Jablanica
8. HIDROELEKTRANE NA NERETVI, Mostar
9. HIDROELEKTRANE NA TREBIŠNJICI, Trebinje
10. PROJEKTANT, Mostar
11. HERCEGOVINA-PUTEVI, Mostar
12. VODOPRIVREDA BiH, OUR NERETVA, Mostar
13. SP DOM, Mostar
14. RO VODOVOD, Mostar
15. ZAVOD ZA URBANIZAM I KOMUNALNU DJELATNOST, Mostar
16. GP VRANICA, Mostar

Ispred šesnaest suosnivača tri su organizacije ovlaštene za poslove oko konačnog konstituiranja Fakulteta: HIDROELEKTRANE NA NERETVI, Mostar, GP HERCEGOVINA, Mostar i HIDROELEKTRANE NA TREBIŠNJICI, Trebinje. Ove su organizacije donijele 20. srpnja 1978. godine Odluku o osnivanju Građevinskog fakulteta u Mostaru.

U prosincu mjesecu, točnije 11. prosinca 1978. godine, dobiveno je Rješenje o davanju suglasnosti za početak rada Građevinskog fakulteta. Zbog toga je od utemeljenja pa sve do danas, 30 godina poslije, za Dan fakulteta određen upravo datum 11. prosinca.

Ovom je Rješenju prethodilo formiranje tzv. Komisije matičara koja je određena Odlukom o osnivanju Fakulteta. Komisija je donijela privremeni nastavni plan i program, privremenu odluku o pravilima studija, izvršila je izbor prvih deset nastavnika i suradnika Fakulteta i raspisala natječaj za upis 160 studenata u prvu godinu studija. Građevinski je fakultet započeo s radom 1. rujna 1978. godine, a službeno je registriran 11. svibnja 1979. godine Rješenjem Privrednog suda u Mostaru broj U-1248/79. U travnju 1979. godine konstituiran je Savjet Građevinskog fakulteta koji je preuzeo poslove upravljanja Fakultetom. Na svojoj prvoj sjednici 27. travnja 1979. za predsjednika Savjeta izabran je Sadi Ćemalović, dipl.ing.arh., dok je Hrvoje Soče dipl.ing.građ. imenovan za prvog dekana Građevinskog fakulteta.

Broj: UP-I-03-612/40
Datum, 11. decembra 1978. godine

GRADJEVINSKI FAKULTET MOSTAR
31
18.12.1978

Na osnovu člana 20c. Zakona o opštem upravnom postupku ("Službeni list SFRJ", broj 18/65, 4/77, 11/78) i člana 19. stav 3. člana 21. i 24. Zakona o visokom obrazovanju ("Službeni list SFRJ", broj 18/77), rješavajući o zahtjevu Hidroelektrane na Neretvi - Mostar, G.P. "Hercegovina" - Mostar i Hidroelektrane na Trebišnjici - Trebinje, Republički sekretarijat za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu, d o n o s i

R J E Š E N J E

Daje se saglasnost za početak rada Gradjevinskog fakulteta u Mostaru sa Odsjekom konstruktivno-izvodjajskim i Odsjekom hidrotehničkim sa hidronegetakim i hidrotehničkim smjerom, počev od školske 1978/79. godine.

Gradjevinski fakultet je dužan da donese statut u roku od šest mjeseci od dana prijema ovog rješenja.

O b r a s n o š e n j e

Hidroelektrana na Neretvi-Mostar, G.P. "Hercegovina" -Mostar i Hidroelektrana na Trebišnjici - Trebinje, u ime 16 suosnivača, podnijeli su zahtjev pod brojem: 01/1-03 od 31. marta 1978. godine, kojim traže utvrđivanje postojanja uslova za početak rada gradjevinskog fakulteta u Mostaru od školske 1978/79. godine.

* Pakimil

2.

Us zahtjev i kasnijom dopunom dostavljena je sljedeća dokumentacija:

1. Elaborat i dopuna Elaborata o društveno-ekonomskoj opravdanosti otvaranja Gradjevinskog fakulteta Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru, kao i dokazi da je usvojen po postupku utvrđenom stavom 2. člana 20. Zakona o visokom obrazovanju;

- pozitivno mišljenje Izvršnog vijeća Skupštine SRBH, pod brojem: 6-7 od 31. jula 1978. godine,
- pozitivno mišljenje Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru, pod brojem: 02-402-2 od 31. marta 1978. godine,
- saglasnost Zajednice za visoko obrazovanje o društveno-ekonomskoj opravdanosti osnivanja Gradjevinskog fakulteta u Mostaru sa Odsjekom izvođačko-konstruktivnim i Odsjekom hidrotehničkim sa dva smjera od školske 1978/79. godine, pod brojem: 04-1164 od 27. oktobra 1978. godine.

2. Program naučno-nastavnog i naučno-istraživačkog rada, koji je sadržan u Elaboratu (strana 30-37) i Odluci Komisije matičara o donošenju Privremenog nastavnog plana pripremnog dijela studija, pod brojem: 330-1672 od 25. septembra 1978. godine.

3. Dokaz da su obezbjeđena sredstva za osnivanje i početak rada Gradjevinskog fakulteta u Mostaru - član 3. i 4. Samoupravnog sporazuma o prihvatanju uloge osnivača i obezbjeđenju sredstava za osnovnu djelatnost početka rada Gradjevinskog fakulteta od marta 1978. godine i Odluka Zajednice za visoko obrazovanje o preuzimanju na finansiranje Gradjevinskog fakulteta u Mostaru od 1. januara 1979. godine, pod brojem: 04-1164 od 27. oktobra 1978. godine.

3.

4. Dokaz da su obezbjeđene prostorije i potrebna oprema za rad u okviru Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru, akt broj: 1688 od 1. decembra 1978. godine.

5. Odluka Komisije matičara o izboru prvih nastavnika i saradnika Gradjevinskog fakulteta u Mostaru na neodređeno vrijeme, pod brojem: 330-1685 od 13. septembra, 330-1477 od 30. oktobra, 330-1478 od 15. oktobra 1978. godine i izvještaji stručnih komisija o održanim pristupnim predavanjima za sedam nastavnika, odnosno saradnika.

Nakon uvida u priloženu dokumentaciju ocjenjuje se da su ispunjeni uslovi iz člana 21. i 24. Zakona o visokom obrazovanju za početak rada Gradjevinskog fakulteta u Mostaru, te se donosi rješenje kao u dispozitivu.

Dostavljeno:

1. Gradjevinski fakultet, Mostar,
2. Univerzitet "Džemal Bijedić", Mostar,
3. Zajednica za visoko obrazovanje, Sarajevo,
4. Arhiva.

Preslik Rješenja o davanju suglasnosti za početak rada Građevinskog fakulteta od 11. prosinca 1978.

Copy of the Decision on giving of the approval for start of operation of the Faculty of Civil Engineering of 11 December 1978.

Kopie des Beschlusses für Beginn der Tätigkeit der Baufakultät am 11. Dezember 1978

FOUNDATION

Before the end of 1970-ies, there was only one faculty of civil engineering in Bosnia and Herzegovina. Ever increasing needs of the region for highly educated civil engineering professionals and the requirement to increase the number of institutions of higher education as a prerequisite for a more rapid economic and social development of the region resulted in the opening of the Faculty of Civil Engineering in Mostar.

The Feasibility Study for the Foundation of a Faculty of Civil Engineering in Mostar was completed in January 1978. by Ph. D. Đuro Maričić and M. Sc. Vlado Smoljan. This document presented evidence of a long-term demand for highly educated personnel in the field of civil engineering. Sixteen business organizations and companies endorsed the Self-Management Agreement whereby they guaranteed to provide funds for the beginning of operation and essential activity of the faculty. They were:

1. OUR MMK SOKO, Mostar
2. GP HERCEGOVINA, Mostar
3. GP NOVOGRADNJA, Lištica
4. GP NEIMARSTVO, Trebinje
5. GP NERETVA, Čapljina
6. UKRAS-KAMEN, Posušje
7. GRANIT, Jablanica
8. HIDROELEKTRANE NA NERETVI, Mostar
9. HIDROELEKTRANE NA TREBIŠNJI, Trebinje
10. PROJEKTANT, Mostar
11. HERCEGOVINA-PUTEVI, Mostar
12. VODOPRIVREDA BiH, OUR NERETVA, Mostar
13. SP DOM, Mostar
14. RO VODOVOD, Mostar
15. ZAVOD ZA URBANIZAM I KOMUNALNU DJELATNOST, Mostar
16. GP VRANICA, Mostar

On behalf of the sixteen co-founders, three organizations were authorized to manage affairs in finalizing the faculty constitution: HIDROELEKTRANE NA NERETVI, Mostar, GP HERCEGOVINA, Mostar and HIDROELEKTRANE NA TREBIŠNJI, Trebinje. These

organizations issued the Decision to Establish the Faculty of Civil Engineering in Mostar on 20 July 1978.

On 11 December 1978, the Faculty of Civil Engineering obtained the Decision to Give Permit to the FCE to Start Operation. Therefore, this very date of 11 December has been marked as the Day of the Faculty from its establishment up until now, 30 years later.

Prior to this decision, the so-called Registration Commission, stipulated by the faculty establishment decision, was formed. The commission produced the first interim curriculum, provisional decision on study rules, selected first ten faculty teachers and associates and invited applications for registration of first 160 students in the first year of the study. The Faculty of Civil Engineering started its regular work on 1 September 1978, and it was officially registered on 11 May 1979 by the Decision of Business Court in Mostar ref. U-1248/79. The Council of the Faculty of Civil Engineering, which assumed the business of faculty administration, was established in April 1979. On its first session on 27 April 1979, the council elected Sadi Ćemalović as its president, and Hrvoje Soče, B.S.C.E., as the first dean of the Faculty of Civil Engineering.

ENTSTEHUNG

Bis zum Ende der 70-er Jahre des letzten Jahrhunderts gab es nur eine Bauakademie in Bosnien und Herzegowina. Größere Anforderungen der Region an hochschulischen Lehrkräften des Bauwesens und Bedarf an der Verbreitung von Hochschuleinrichtungen, als der Grundbedingung für eine schnellere wirtschaftliche und gesellschaftliche Entwicklung der Region, führten zur Eröffnung der Bauakademie in Mostar. Im Mai 1978 wurde ein Elaborat über die Berechtigung der Gründung der Bauakademie in Mostar ausgearbeitet. Dieses Dokument hatte als Inhalt Beweise zum langfristigen Bedürfnis

Akademik profesor
dr Aleksandar Trumić

Akademik profesor
dr Muhamed Ridanović

Profesor Bela Ler

Sadi Ćemalović,
dipl. inž. arh.

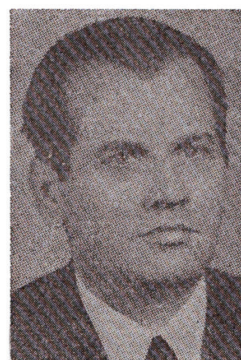
Profesor dr Jakša Miličić

Vladimir-Zvonko Dodig,
dipl. inž. građ.

Profesor dr Seid Ferušić

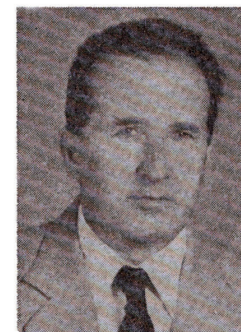
Profesor mr Branko Kurpiel

Profesor Emil Janaček

Nasko Volić, dipl. pravnik

Profesor dr Fikret Vajzović

Komisija matičara koja je donijela prvi privremeni plan i program
The Founding Board that issued the first Interim Curriculum
Die Komision der Standesbeamten brachte den ersten vorläufigen Plan und Programm

nach hochschulischer Lehrerschaft im Bauwesen. Dabei wurde ein Rahmenprogramm des wissenschaftlich-unterrichtlichen und der wissenschaftlich-forschungsmäßigen Arbeitstätigkeit vorgestellt. Damals nahmen 16 Arbeitsorganisationen und Firmen den Selbstbestimmungsvertrag an, mit dem man für die Anschaffung der finanziellen Mittel zum Arbeitsbeginn und die Grundtätigkeit bürgte. Das waren:

1. OOUR MMK SOKO, Mostar
2. GP HERCEGOVINA, Mostar
3. GP NOVOGRADNJA, Lištica
4. GP NEIMARSTVO, Trebinje
5. GP NERETVA, Čapljina
6. UKRAS-KAMEN, Posušje
7. GRANIT, Jablanica
8. HIDROELEKTRANE NA NERETVI, Mostar
9. HIDROELEKTRANE NA TREBIŠNJICI, Trebinje
10. PROJEKTANT, Mostar
11. HERCEGOVINA-PUTEVI, Mostar
12. VODOPRIVREDA BiH, OOUR NERETVA, Mostar
13. SP DOM, Mostar
14. RO VODOVOD, Mostar
15. ZAVOD ZA URBANIZAM I KOMUNALNU DJELATNOST, Mostar
16. GP VRANICA, Mostar

Vor den 16 Mitbegründer waren 3 Organisationen für die endgültige Gründung der Fakultät zuständig: HIDROELEKTRANE NA NERETVI, Mostar, GP HERCEGOVINA, Mostar i HIDROELEKTRANE NA TREBIŠNJICI, Trebinje.

Diese Firmen fassten am 20. Juli 1978 den Erlass zur Gründung der Bauakademie in Mostar.

Im Dezember, genauer am 11. Dezember 1978 bekam man den Beschluss zur Befürwortung für den Baubeginn der Bauakademie. Deswegen wurde von seiner Gründung bis zum heutigen Tag, 30 Jahre später, der 11. Dezember als Tag der Fakultät bestimmt.

Diesem Beschluss kam die Gründung der sgn. Gründungskommission voraus, die durch den Erlass über die Gründung der Fakultät bestimmt wurde. Die Kommission fasste den Studienplan und Studienprogramm, einen vorläufigen Erlass zur Studienordnung, sie traf eine Auswahl der ersten 10 Professoren und Mitarbeiter der Fakultät und schrieb ein Wettbewerb zur Einschreibung von 160 Studenten in das erste Studienjahr aus. Die Bauakademie begann mit ihrer Tätigkeit am 1. September 1978 und wurde offiziell am 11. Mai 1979 mit dem Beschluss des Handelsgerichts in Mostar unter Nummer U-1248/79 registriert. Im April 1979 wurde der Studienrat der Bauakademie gegründet, der alle Tätigkeiten der Leitung der Fakultät übernahm. Auf seiner ersten Sitzung am 27. April 1979 wurde zum Ratsvorsitzenden Diplomingenieur Sadi Ćemalović (Architektur), Diplomingenieur Hrvoje Soče (Bauwesen) zum ersten Dekan der Bauakademie ernannt.

SMJEŠTAJ

Prve dvije godine Građevinski je fakultet djelovao kao podstanar u prostorima drugih fakulteta. Nastava se odvijala u amfiteatrima Ekonomskog i Pravnog fakulteta, dok su se vježbe izvodile u manjim grupama u slobodnim učionicama svih okolnih fakulteta. Fakultetu je bila obećana gradnja nove zgrade koja se projektirala i trebala graditi otprilike na prostoru današnje nove zgrade Filozofskog fakulteta unutar kampusa Sveučilišta. Međutim, sve je ostalo na praznim riječima. Pošto su se obećanja o novoj zgradi izjalovila prostorno rješenje za rad Građevinskog fakulteta našlo se zakupom dijela prostorija u zgradi Đačkog doma u tadašnjoj Ulici Ante Zuanića na broju 14. Adaptacijom 1016 četvornih metara u Đačkom domu krajem ljeta 1981. godine dekanat, administracija i dvije završne godine studija započeli su rad u ovome prostoru. Nešto kasnije u dva navrata Građevinski je fakultet dodatnom kupnjom i adaptacijom novog prostora u Đačkom domu povećao svoj ukupni prostor na 2183 četvornih

metara. Novi je prostor omogućio da i druga godina, a djelomično i prva, imaju nastavu u prostorima Đačkog doma. Također su u nove prostore smješteni uredi za profesore i asistente, knjižnica i laboratorij.

Iz ovih redaka može se vidjeti da je Građevinski fakultet punih 30 godina od svoga utemeljenja bio podstanarom u Mostaru. Prije samo nekoliko godina teško je bilo i zamisliti da će se to uskoro promijeniti.

POSITION

During first two years, the Faculty of Civil Engineering functioned as guest in premises of other faculties. The teaching was organized in amphitheatres of faculties of economy and law, while exercises were performed in small groups in free classrooms of all nearby faculties. The faculty was promised a new building to be constructed and its designing was under way. The building was supposed to be constructed approximately in the area of the now new building of the Faculty of Philosophy inside the University Campus. However, all the matter ended in empty words. As promises of the new building failed, the solution to house the operation of the Faculty of Civil Engineering was found by renting part of premises of the Dormitory building in then Ante Zuanica Street #14. After altering 1016 square meters within the Dormitory, dean's office, administration and two final years of the studies started working in these premises at the end of summer 1981. On two occasions, the Faculty of Civil Engineering later expanded its total area to 2183 square meters by additional acquisition and modification of the new space in the Dormitory. The extra space provided the possibility for the second year, and partly for the first year too, to have classes in the premises of the Dormitory. Offices for professors and assistants, library and laboratory were also accommodated in the new premises.

What is apparent from these lines is that the Faculty of Civil Engineering was a subtenant in Mostar for over 30 years.

UNTERKUNFT

Die ersten 2 Jahre wirkte die Bauakademie als Mieter in den Räumen von anderen Fakultäten. Der Unterricht fand in den Aulen der Ökonomischen und Juristischen Fakultät statt, wobei man Übungen in kleineren Gruppen in freien Klassenräumen der umliegenden Fakultäten ausführte. Man gab das Versprechen einer Neubauerrichtung, die zur Zeit entworfen wurde und die an Stelle der heutigen neuen Philosophischen Fakultät innerhalb des Universitätscampus erbaut werden sollte. Alles blieb aber leere Versprechung. Da das Versprechen über einen Neubau nicht gehalten wurde, fand man eine räumliche Problemlösung für die Bauakademie mit der Verpachtung eines Teiles der Räume, im Gebäude des Schülerheimes, in der damaligen Ante

Zuanić Straße 14. Durch Adaptation von 1016 Quadratmeter im Schülerheim, am Sommerende 1981, begann mit der Tätigkeit in diesem Gebäude das Dekanat, die Verwaltung und die 2 letzten Jahre des Studienganges. Etwas später vergrößerte die Bauakademie mit zusätzlichem Kauf und Adaptation von neuen Räumen im Schülerheim die Gesamtfläche auf 2183 Quadratmeter. Die neuen Räumlichkeiten ermöglichten, dass auch das zweite Studienjahr, teilweise das erste Studienjahr den Unterricht in den Räumen des Schülerheims haben. Ebenfalls wurden auch in die neuen Räume auch Professorenzimmer und Assistentenzimmer, die Bibliothek und das Labor untergebracht.

Aus diesen Zeilen kann man herausfinden, dass die Bauakademie 30 Jahre von ihrer Gründung Mieter in Mostar war. Vor ein paar Jahren war es unvorstellbar, dass sich dies allmählich ändern wird.

RAZVITAK

U prvu akademsku 1978./79. godinu na Građevinskom fakultetu upisalo se ukupno 160 studenata. Od ovoga broja upisanih redovito je završilo studij akademske 1982./83. godine 28 studenata. Za prvu generaciju nije bilo više različitih usmjerenja. Oni su pohađali samo konstruktivno-izvođački smjer da bi već druga generacija, pored konstruktivno-izvođačkog, imala i završene diplomirane inženjere hidrotehničkog smjera. Od tada pa sve do kraja prijeratnog razdoblja ova su dva usmjerenja ostala kao izbor na završnim godinama studija Građevinskog fakulteta u Mostaru.

Od utemeljenja Fakulteta do akademske 1988./89. godine studij je trajao osam semestara, odnosno ukupno četiri akademske godine. Poslije se trajanje studija povećava na 9 semestara, odnosno upisuje se i peta akademska godina, nakon čega se poslije svih položenih ispita pristupa izradi diplomskog rada. Ovakav sustav studiranja traje sve do početka rata 1992. godine.

Vrijedi istaknuti da su u ovom prijeratnom razdoblju značajnu kadrovsku pomoć u radu Fakulteta pružali građevinski fakulteti u Sarajevu i Splitu.

Konstantan rast i razvitak Fakulteta prekinuo je RAT. Najveće posljedice za Fakultet osjetile su se u odljevu nastavničkog kadra. Međutim, i pored nemogućih uvjeta za rad nastavna aktivnost bila je prekinuta samo u razdoblju od travnja do srpnja 1992. godine. Već u srpnju 1992. održani su ispitni rokovi u zgradi Đačkog doma (bivšeg Konvikta) na Širokom Brijegu. Nastava u akademskim godinama 1992./93. i 1993./94. izvodila se na Širokom Brijegu i u prostorijama hotela Neum u Neumu. U akademskoj 1994./95. godini Građevinski se fakultet vraća u svoje prostorije u Ulici kralja Zvonimira 14 u Mostaru.

U ratnom i poslijeratnom razdoblju Građevinski je fakultet omogućio odvijanje nastave i za Agronomski fakultet Sveučilišta u Mostaru u dijelu svoga prostora u Đačkom domu. S novim podstanarom još je više reduciran prostor s kojim je raspolagao Građevinski fakultet, a kolege s Agronomije ostale su u

ovome prostoru sve do završetka svoje nove zgrade. Međutim, i u ovome ograničenom prostoru ova su dva fakulteta puno desetljeće i pol uspješno realizirala svoj nastavni proces.

U ratnom i poslijeratnom razdoblju dolazi do izmjena nastavnih planova i programa, te njihovo usuglašavanje s našim referentnim fakultetom, Građevinskim fakultetom u Splitu. Zahvaljujući splitskom fakultetu i njegovim profesorima koji su u najtežim okolnostima, često i pod udarom nepri-

jateljskih granata, dolazili u Mostar i revno izvršavali svoje nastavničke obveze premostilo se najteže razdoblje u povijesti našeg Fakulteta. Pored neophodne kadrovske pomoći Građevinski fakultet u Splitu omogućio je daljnje poslijediplomsko usavršavanje i napredovanje naših mladih znanstvenika. Split-ski je fakultet sve do danas ostao najvećim prijateljem i pomagačem našeg Fakulteta. Svakako vrijedi istaknuti njegove dekane koji su nosili teško breme našeg opstanka, od prof. dr. Duška Marušića, preko prof. dr. Ante Mihanovića, prof. dr. Pavla Marovića, pa sve do prof. dr. Roka Andričevića i prof. dr. Bernardina Peroša danas. Od kada je naš plan i program usuglašen sa splitskim nastava se na Građevinskom fakultetu odvijala na općem smjeru i trajala je 8 semestara.

Još je jedan fakultet odigrao značajnu ulogu u najtežim vremenima Građevinskog fakulteta. Riječ je o Strojarskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru, koji se danas zove Fakultet strojarstva i računarstva. Profesori sa Strojarsva u ratnim su godinama držali prve dvije godine Građevine. Ta pomoć je u nešto manjem opsegu ostala sve do danas, dok nisu stasali naši mladi kadrovi. Također i u prostornom segmentu uloga Strojarsva je ogromna. Sve do završetka naše nove zgrade najbrojnija, prva godina Građevinskog fakulteta imala je nastavu u zgradi Strojarskog fakulteta. Zbog svega naznačenog kada se ističu institucije i osobe izvan našeg Fakulteta, koje su najzaslužnije za naš opstanak, a

kasnije razvitak svakako su Splitsani i Strojari.

Akadske 1999./2000. godine pokrenut je stručni studij građevinarstva i geodezije stupnja VI/1, a 2001. godine dobili smo prve inženjere građevinarstva, odnosno 2002. inženjere geodezije.

Fakultet već niz godina ima vlastitu Internet mrežu s preko četrdeset priključaka, svoju web-stranicu i elektronsku poštu. Kao prvi fakultet na Sveučilištu u Mostaru uveli smo internetsku prijavu ispita, a računalna je dvorana već godinama opremljena suvremenim programima inženjerskog modeliranja.

Za studente i djelatnike Građevinskog fakulteta, o čemu će biti više riječi na sljedećim stranicama, redovito se organiziraju studijska putovanja i studijski dani. Također se od 2000. godine na Fakultetu održavaju znanstvena i stručna predavanja pod nazivom Znanstveni sati gdje su nastupili brojni predavači s domaćih i međunarodnih sveučilišta.

Kao na cijelom Sveučilištu od akademske 2004./05. godine nastava je i na Građevinskom fakultetu započela po novom sustavu usklađenom s načelima Bolonjske deklaracije. Ovaj je start po novom sustavu bio izuzetno uspješan. Od tada se nastava održava najvećim dijelom usklađena po svome programu s našim referentnim Građevinsko-arhitektonskim fakultetom Sveučilišta u Splitu, odnosno građevinskim fakultetima unutar Delft University iz Nizozemske i ETH Zuerich iz Švicarske. Ovaj

sustav studiranja omogućuje našim studentima, a kasnije prvostupnicima i magistrima građevinarstva, potpunu izjednačenost i sukladnost sa studentima iz drugih europskih sveučilišta koja su započela s novim sustavom obrazovanja. Naime, bitna je činjenica i dobivanje istovrsnih kvalifikacija i diploma po svršetku studija kao i na ostalim sveučilištima potpisnicima Bolonjske deklaracije. U naših prvih 30 godina na Građevinskom fakultetu studij su završila 723 diplomirana inženjera građevinarstva, 38 inženjera građevinarstva i 16 inženjera geodezije. Nastavku poslijeratnog snažnog razvitka Fakulteta zasigurno će uvelike pridonijeti izgradnja dugo sanjanje vlastite nove zgrade. Akademska 2008./09. godina je godina novoga početka rada našeg Fakulteta u novoj zgradi unutar kampusa Sveučilišta u Mostaru u uvjetima kakve Građevinski fakultet u svojoj tridesetogodišnjoj povijesti nikada nije imao.

van.prof. Efica
Muhamed

van.prof. Nikolić
Svetozar

doc. Jakić
Nurudin

doc. Miljković
Nedeljko
prodekan

doc. Soče
Hrvoje
dekan

doc. Mesihović
Behdžet
prodekan

akademik prof.
Riđanović
dr. Muhamed

doc. Selimović
mr. Mustafa

doc. Rogić
dr. Vinko

doc. Sunarić
mr. Dubravka

vanr. prof. Pavlin
dr. Vjekoslav

PRVA GENERACIJA APSOLVENATA GRAĐEVINSKOG FAKULTETA U MOSTARU

GENERACIJA 1978. - 82. GODINE

Šoše
mr. Hamid

doc. Zlatar
Muhamed

doc. Zubčević
mr. Ramiz

Babić Tanja

Badžak
Ibrahim

Hajdarovac
Esad

Sunarić
Vesna

Putica
Mile

Franičević
Dinko

Škoro
Milenka

Bandić
Ante

Saravanja
Krešimir

Barbarić
Predrag

Vujinović
Spomenka

Nožić
Đenan

Mikulić
Boris

Ležaja
Sonja

Bandić
Vlado

Kohnić
Omer

Hrkač
Irena

Pašić
Muhamed

Derviškadić
Mugdim

Serdarević
Amir

Džinović
Sanja

Mrđen
Damir

Hadžić
Ahmed

Vrljić
Ivica

Kadić
Amir

DEVELOPMENT

The total of 160 students were registered in the first academic school year of 1978/79 at the Faculty of Civil Engineering. Out of this number of registered students, 28 students completed the study in the regular course in 1982/83. There were no different courses for the first class. They attended only the constructive-contractor's program, while the second class, apart from constructive-contractor's program, already had graduates in the hydraulic program of study. From then up to the end of the pre-war period, these two programs remained the choice in final years of studies at the Faculty of Civil Engineering in Mostar.

From the establishment of the faculty up to the academic year of 1988/89, the study was organized in the period of eight semesters, or four academic years in total. Later, the duration of the study was extended to nine semesters, i.e. students were to enter the fifth academic year, and after successfully completing all examinations, they would take up the preparation of graduation thesis. This system of studies was effective until the war began in 1992.

We feel obliged to stress that faculties of civil engineering in Sarajevo and Split provided considerable support in teaching personnel for the work of the faculty during this pre-war period.

The steady growth and development of the faculty was interrupted by the war. The major consequence that the faculty experienced was the drain of teaching staff. However, in spite of impossible conditions for work, the teaching was suspended only from April to July 1992. As soon as in July 1992, the first examination period was organized in the building of dormitory (former convent) in Široki Brijeg. In academic years of 1992/93 and 1993/94, the teaching was held in Široki Brijeg and in premises of Hotel Neum in Neum. In the academic year of 1994/95, the Faculty of Civil Engineering was back to its premises in

Kralja Zvonimira Street #14 in Mostar. In the war and post-war times, the Faculty of Civil Engineering also helped the Faculty of Agriculture to organize its teaching in part of its premises in the Dormitory. With the new subtenant, the space available to the Faculty of Civil Engineering was even more reduced, and the colleagues from the Faculty of Agriculture remained in these premises until the construction of their new building was completed. However, even in this limited space, these two faculties successfully organized their teaching procedure for the full period of one and a half decades.

In the war and post-war times, curricula were changed and brought into line with our reference faculty, the Faculty of Civil Engineering in Split. Thanks to the faculty in Split and its professors who kept coming to Mostar and performing their teaching duties ardently in the most difficult circumstances, often even under enemy shelling attacks, the most difficult period in the history of our faculty was overcome. Apart from the necessary support in personnel, the Faculty of Civil Engineering in Split also provided further postgraduate specialization and progress for our young scientists. The faculty in Split has remained the best friend and assistant of our faculty. We certainly need to emphasize merits of its deans who carried the heavy burden of our existence, from Duško Marušić, Ph.D., Ante Mihanović, Ph.D., Pavle Marović, Ph.D., up to Roko Andričević, Ph.D., and now Bernardin Peroš, Ph.D. Ever since our curriculum was modified in accordance with the curriculum of the Split faculty, the teaching at the Faculty of Civil Engineering was run in the general course of study and it lasted eight semesters. Another faculty that played a significant role in the most difficult times of the Faculty of Civil Engineering is the Faculty of Mechanical Engineering of the University of Mostar, the present name of which is the Faculty of Mechanical Engineering and Computer

Science. In years of war, professors from the University of Mechanical Engineering supported first two years of the Faculty of Civil Engineering. That assistance was maintained to a certain degree up to recent times, until our young personnel gained their teaching proficiency. The role of the Faculty of Mechanical Engineering in terms of premises is also remarkable. Before our new building was constructed, the most numerous students of first year of the Faculty of Civil Engineering attended classes in the building of the Faculty of Mechanical Engineering. In view of all presented facts, when we point out institutions and individuals outside our faculty who earned highest merits for our survival and later development, these are certainly our friends from the Faculty of Civil Engineering in Split and the Faculty of Mechanical Engineering in Mostar.

In the academic year of 1999/2000, we introduced the civil engineering and geodesy vocational studies at the level of VI/1, so in 2001 we had first bachelors of science in civil engineering, and in 2002 first bachelors in geodesy.

For many years now, the faculty has had its own network with over forty computers connected to the Internet, its own web site and e-mail. We were the first faculty of the University in Mostar to introduce examination applications over the Internet, while our computer room has been equipped with modern engineering modeling software for years now.

Study tours and study days are organized on a regular basis for students and employees of the Faculty of Civil Engineering, which will be presented in more detail on following pages. From 2000, the faculty has also organized scientific and expert lectures under the name Scientific Hours, in which numerous lecturers from local and international universities participate.

Like in the entire University, the teaching in the Faculty of Civil Engineering according to the new system adjusted

with principles of the Bologna Declaration started from the academic year of 2004/05. This start of the new system was exceptionally successful. Since then, the teaching is organized for the most part according to the curriculum adjusted with our referential Faculty of Civil Engineering and Architecture of the University of Split, and the faculties of civil engineering in Delft University in the Netherlands and ETH Zurich in Switzerland. This system of studying provides for our students and later bachelors and masters in civil engineering full equality and harmony with students in other European universities that introduced the new education system. Namely, the essential point is to get standardized qualifications and diplomas upon completion of studies, like in other universities - signers of the Bologna declaration.

In first 30 years of its existence, the Faculty of Civil Engineering produced 723 bachelors of science in civil engineering, 38 graduates in civil engineers and 16 graduates in geodesy. The construction of the long-awaited proper new building will considerably contribute to the momentum of strong post-war development of the faculty. The academic year of 2008/09 is the year of new life of our faculty, in the new building within the campus of the University of Mostar and in conditions that the Faculty of Civil Engineering has never had before during its 30-year history.

PRVA GENERACIJA APSOLVENATA PREDDIPLOMSKOG STUDIJA GRAĐEVINARSTVA AKADEMSKE 2007./08. GODINE

THE FIRST CLASS OF SUCCESSFUL STUDENTS QUALIFIED FOR FINAL THESIS IN UNDERGRADUATE
STUDY OF CIVIL ENGINEERING IN THE ACADEMIC YEAR OF 2007/2008.

DIE ERSTE GENERATION DER ABSOLVENTEN DES VORDIPLOMSTUDIUMS DER BAUFAKULTÄT IM
AKADEMISCHEN JAHR 2007/2008

Marijana Kraljević

Toni Rajić

Andrej Kovač

Ilija Radoš

Marija Milićević

Željana Dadić

Mario Vukoja

Marko Zelenika

ENTWICKLUNG

In das erste Studienjahr 1978/79 haben sich an der Bauakademie insgesamt 160 Studenten eingeschrieben. Von dieser Anzahl der regelmäßig eingeschriebenen schlossen im Studienjahr 1982/83 28 Studenten das Studium ab. Für die erste Generation gab es keine Auswahl an mehreren Fachrichtungen. Sie studierten nur in Bau/Ausbau Fachrichtung. Die zweite Generation hatte neben der Bau/Ausbau Fachrichtung auch Diplomingenieure der hydrotechnischen Fachrichtung. Von damals bis zur Vorkriegszeit blieben diese 2 Fachrichtungen als Auswahl in den letzten Studienjahren der Bauakademie in Mostar.

Von der Gründung der Fakultät bis zum Studienjahr 1988/89 dauerte das Studium 8 Semester, bzw. insgesamt 4 Studienjahre. Danach wird die Studiendauer auf 9 Semester erhöht, bzw. man schreibt das fünfte Studienjahr ein, wobei man nach den all bestandenen Prüfungen Diplomarbeit schreibt. Dieses Studiensystem dauert bis zum Kriegsbeginn 1992 an.

Man muss hier betonen, dass zu dieser Vorkriegszeit beträchtliche Hilfe an Lehrerschaft von den Bauakademien in Sarajevo und Split geleistet wurde.

Der Krieg unterbrach das Wachstum und die gleichbleibende Entwicklung der Fakultät. Die größten Folgen für die Fakultät konnte man an dem Abzug der Lehrerschaft merken. Doch auch in unmöglichen Bedingungen war die Lehrtätigkeit nur in der Zeit zwischen dem April und dem Juli 1992 unterbrochen. Schon im Juli wurden Examen im Gebäude des Schülerheims (ehemaliges Konvikt) in Široki Brijeg gehalten. Der Unterricht in den Studienjahren 1992/93 und 1993/94 wurde in Široki Brijeg und in den Hotelräumen in Neum organisiert. Im Studienjahr 1994/95 kehrt die Bauakademie in ihre Räume in der Zvonimir Straße 14 in Mostar zurück. Zur Zeit des Krieges und in der Nachkriegszeit ermöglichte

die Bauakademie in den Teilen seiner Räume den Unterricht auch für die Agronomische Fakultät der Universität in Mostar. Mit einem neuen Mieter kam es zur weiteren Reduzierung der Räume, mit denen die Bauakademie verfügte. Die Professoren und Studenten von der Agronomischen Fakultät blieben hier bis zur Fertigstellung ihres neuen Gebäudes. Obwohl in begrenzten Verhältnissen, erfüllten diese 2 Fakultäten durch einen Zeitraum von 15 Jahren sehr erfolgreich ihren Unterrichtsprozess.

In der Vorkriegs- und Nachkriegszeit kommt es zur Veränderung der Studienpläne und ihrer Anpassung an die wegweisende Fakultät, die Bauakademie in Split. Dank der Fakultät in Split und dank der Professoren, die unter schwersten Bedingungen, oft unter Granatfeuer, nach Mostar kamen und strebsam ihren Aufgaben folgten, wurde auch die bedrückendste und unangenehmste Zeit in der Geschichte unserer Fakultät überbrückt. Nebst unentbehrlicher Hilfe an Lehrerschaft ermöglichte die Bauakademie in Split vordiplomische Weiterbildung und Fortschritt von unseren jungen Wissenschaftlern. Die Fakultät in Split blieb bis heute unser bester Freund und Unterstützer unserer Fakultät. Hier müssen auch ihre Dekane, die die Bürde unserer Existenz trugen, genannt werden. Seit Angleichung unseres Studienplans mit dem Studienplan in Split, wurde der Unterricht an der Bauakademie in allgemeiner Fachrichtung gegeben und dauerte 8 Semester.

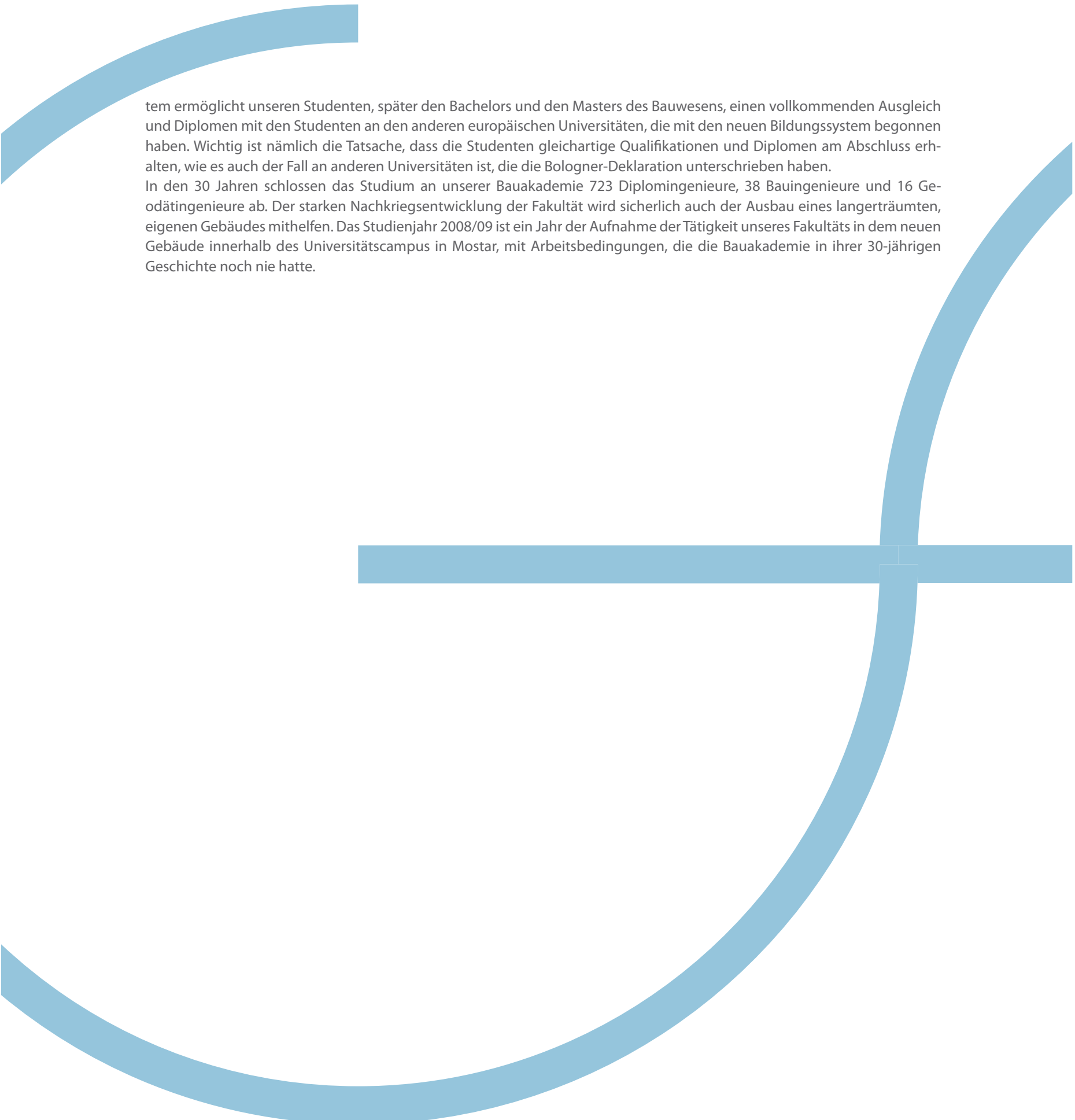
Es gibt noch eine Fakultät, die in den Kriegszeiten eine wichtige Rolle gespielt hat: die Fakultät für Baumaschinenwesen der Universität in Mostar, die man heute als Fakultät für Baumaschinenwesen und Informatik bezeichnet. In den Kriegsjahren unterrichteten während der ersten 2 Studienjahre die Professoren der Fakultät für Baumaschinenwesen an der Bauakademie. Bevor unsere junge Lehrkraft reifte, war diese Hilfe in etwas kleinerem Umfang auch bis heute geblieben.

Was natürlich auch die Klassenräume betrifft, ist die Rolle der Fakultät für Baumaschinenwesen sehr bemerkbar. Bis zur Fertigstellung unseres neuen Objekts, hatte das erste an Studentenzahl größte Studienjahr den Unterricht im Gebäude der Fakultät für Baumaschinenwesen. Wenn von uns Institutionen und Persönlichkeiten außerhalb unserer Fakultät genannt werden, machten sich um unsere Existenz und spätere Entwicklung die Bauakademie in Split und die Fakultät für Baumaschinenwesen verdient.

Im Studienjahr 1999/2000 wurde ein Fachstudium für Bauwesen und Geodäsie der VI/1 Stufe eröffnet, und im Jahr 2001 kamen die ersten Bauingenieure, im Jahr 2002 Geodäten zum Abschluss. Die Fakultät hat schon jahrelang ein eigenes Internetnetz mit über 40 Anschlüssen, ihre eigene Website und Email. Wir führten als erste Hochschule an der Universität in Mostar Examenanmeldung per Internet ein, der Computerraum ist seit Jahren mit Programmen der Ingenieurmodellierung ausgestattet. Für Studenten und Angestellten der Bauakademie werden regelmäßige Studienreisen und Studientage organisiert (darüber ausführlich auf den folgenden Seiten). Vom Jahr 2000 an werden an der Fakultät wissenschaftliche und fachliche Vorträge, unter der Bezeichnung "Wissenschaftliche Stunden" gehalten, an denen zahlreiche Professoren von innenländischen und internationalen Universitäten teilnahmen.

An der Bauakademie wird, wie auch an der ganzen Universität, im Studiumjahr 2004/05 der Unterricht nach neuem System gemäß den Grundsätzen des Bologna-Prozesses gegeben. Dieser Beginn war außergewöhnlich erfolgreich. Von nun an wird der Unterricht größtenteils in Anpassung seines Studienplans mit unseren vorbildlichen Bau und Architekturakademie der Universität in Split, bzw. mit den Bauakademien der Delft University aus den Niederlanden und der ETH Zürich in der Schweiz gegeben. Dieses Studiums-

tem ermöglicht unseren Studenten, später den Bachelors und den Masters des Bauwesens, einen vollkommenden Ausgleich und Diplomen mit den Studenten an den anderen europäischen Universitäten, die mit den neuen Bildungssystem begonnen haben. Wichtig ist nämlich die Tatsache, dass die Studenten gleichartige Qualifikationen und Diplomen am Abschluss erhalten, wie es auch der Fall an anderen Universitäten ist, die die Bologna-Deklaration unterschrieben haben.

In den 30 Jahren schlossen das Studium an unserer Bauakademie 723 Diplomingenieure, 38 Bauingenieure und 16 Geodätinnen ab. Der starken Nachkriegsentwicklung der Fakultät wird sicherlich auch der Ausbau eines langerträumten, eigenen Gebäudes mithelfen. Das Studienjahr 2008/09 ist ein Jahr der Aufnahme der Tätigkeit unserer Fakultät in dem neuen Gebäude innerhalb des Universitätscampus in Mostar, mit Arbeitsbedingungen, die die Bauakademie in ihrer 30-jährigen Geschichte noch nie hatte.